

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Економічний факультет

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Освітня програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Спеціальність 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"

Галузь 07 "Управління та адміністрування"

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Підприємницька діяльність
Викладач (-і)	Мацола Михайло Михайлович, доц., к.е.н., доц. кафедри теоретичної і прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380502862926
Е-mail викладача	mykhailo.matsola@pnu.edu.ua ;
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	12 кредитів ЄКТС, 360 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktipe.pnu.edu.ua/графік-проведення-консультацій/ .
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Підприємницька діяльність – це основа розвитку будь-якої держави, зміцнення її економіки, тому щоб досягти високого економічного рівня в Україні необхідно розвивати підприємництво, для цього необхідно залучити якомога більшу частину суспільства та всіляко стимулювати започаткування та ведення підприємницької діяльності, тому виникає необхідність у вивченні сутності та основних принципів започаткування та ведення підприємницької діяльності. Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні методи та підходи до організації і ведення підприємницької діяльності в Україні.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правове забезпечення та реєстрація підприємницької діяльності. 2. Особистісні якості підприємця, та організація підприємницької діяльності. 3. Особливості різних видів підприємницької діяльності. 4. Ефективність підприємницької діяльності. 	
3. Мета, завдання та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність» є формування у студентів системи знань щодо сутності підприємництва як особливого виду діяльності, знань про закономірності та особливості розвитку підприємницької діяльності в Україні, навичок підприємницького мислення, цілісного бачення підприємницької діяльності.</p> <p>Завданням вивчення навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність» є сприяння розумінню загальних положень, принципів і методів підприємницького менеджменту, загальних умов підприємницької діяльності; розвиток здібностей і формування навичок, що дозволяють здійснювати підприємницьку діяльність.</p> <p>Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні поняття та сутність підприємницької діяльності; - правові норми пов'язані із започаткуванням та веденням підприємницької діяльності; - особливості заснування власної справи в Україні, аспекти підприємницького менеджменту; - організацію малого підприємництва, вимоги до ділових якостей підприємця; - особливості ведення підприємницької діяльності; - на понятійно-аналітичному рівні – договірні взаємовідносини у підприємстві, культуру ведення бізнесу. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати набуті знання в практичній діяльності; - складати установчі документи для реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності; 	

- розробляти комерційну бізнес-ідею та оцінювати її ефективність;
- визначати величину необхідного капіталу для здійснення підприємницької діяльності;
- використовувати сучасні інструменти для ведення бізнесу;
- оцінювати та мінімізувати ризики у підприємницькій діяльності.

4. Результати навчання (компетентності)

Результати навчання

ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

Компетентності

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 360 год

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	60
семінарські заняття	60
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність, освітня програма	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
3,4	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	2	нормативний

Тематика курсу

Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	семінари	самостійна робота	лекції	семінари	самостійна робота
Тема 1. Підприємництво в Україні: історія розвитку та сучасний стан .	4	4	16	1	1	22
Тема 2 Економіко-правові основи підприємницької діяльності.	4	4	16	1	1	22

Тема 3. Формування установчих документів і взаємозв'язків підприємства.	4	4	16	2	1	22
Тема 4. Реєстраційні процедури при створенні суб'єкта підприємницької діяльності.	4	4	16	1	1	22
Тема 5. Сутність підприємницького лідерства в хаотичному бізнес-середовищі.	4	4	16	1	1	22
Тема 6. Планшет особистості підприємця та його ділових якостей.	4	4	16	1	1	22
Тема 7. Формування ефективних бізнес-ідей та організація підприємницької діяльності.	4	4	16	2	1	22
Тема 8. Сучасні інструменти ведення бізнесу.	4	4	16	1	1	22
Тема 9. Ліцензування та патентування у підприємницькій діяльності	4	4	16	1	1	22
Тема 10. Фінансові ресурси та кредитування бізнесу.	4	4	16	2	2	22
Тема 11. Соціальне підприємництво.	4	4	16	1	1	20
Тема 12. Підприємницька діяльність у сфері послуг.	4	4	16	1	1	22
Тема 13. Конкурентоспроможність підприємницької діяльності.	4	4	16	1	1	22
Тема 14. Управління змінами розвитку бізнесу.	4	4	16	1	1	20
Тема 15. Діагностика результатів підприємницької діяльності	4	4	16	1	1	22
Усього годин	60	60	240	18	16	326

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	100 бальна (3-й семестр залік)				
	Поточне оцінювання та самостійна робота				Сума балів з навчальної дисципліни
	Модуль 1		Модуль 2 Самостійна робота		
	Змістовий модуль 1 поточний контроль	Змістовий модуль 2 поточний контроль			
	Теми 1-4	Теми 5-7	Теми 1-7		
	30	30	40		
	100				

	100 бальна (4-й семестр екзамен) – (50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен)			
	Поточне оцінювання та самостійна робота		Екзаменаційна робота (екзамен)	Сума балів з навчальної дисципліни
	Модуль 1			
	Змістовий модуль 3 поточний контроль	Змістовий модуль 4 поточний контроль	Модуль 2 Самостійна робота	
	Теми 8-10 20	Теми 11-15 20		Теми 8-15 10
	50		50	100
Семінарські заняття	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять сумуються .			
Самостійна робота	3-й семестр			
	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат). Максимальна кількість балів за тестування становить 40 балів.			
	4-й семестр			
	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат). Максимальна кількість балів за тестування становить 10 балів..			
Умови допуску до підсумкового контролю	3-й семестр			
	Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за всі модулі: ЗМ 1. Поточний контроль (1-30 балів). ЗМ 2. Поточний контроль (1-30 балів). Самостійна робота (1-40 балів).			
	4-й семестр			
	Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за модулі: ЗМ 3. Поточний контроль (1-30 балів). ЗМ 4. Поточний контроль (1-30 балів). Самостійна робота (1-10 балів). Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою теоретичної і прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.			
7. Політика курсу				
Підсумковою формою контролю у третьому семестрі є залік. Студентам, які мають за підсумками контролю з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.				
Підсумковою формою контролю у четвертому семестрі є екзамен, який проводиться виключно у письмовій формі. Максимальна кількість 50 балів за екзаменаційну роботу. Структура білета включає 5 завдань. Правильна відповідь на кожне питання білету оцінюється максимум в 10 балів.				
Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.				
Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ .				

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.

8. Рекомендована література

1. Апопій В. В. Основи підприємництва: навч. посіб. / В. В. Апопій, Н. О. Шутовська, С. А. Серeda. – К.: Ліра-К, 2014. – 324 с.
2. Васильців Т. Г. Економіка малого підприємства: навч. посіб. / Т. Г. Васильців, О. І. Іляш, Н. Г. Міценко ; за ред. д-ра екон. наук Т. Г. Васильціва. – К.: Знання, 2013. – 446 с.
3. Воронкова В. Г. Основи підприємництва: теорія та практикум: навч. посіб. / В. Г. Воронкова. – К.: Ліра-К, 2014. – 455 с.
4. Гой І. В. Підприємництво: навч. посіб. / І. В. Гой. – К.: ЦУЛ, 2013. – 368 с.
5. Грищенко І. М. Підприємницький бізнес: Підруч. для студентів ВНЗ / І. М. Грищенко. – К.: Грамота, 2016. – 519 с.
6. Захарчин Г. М. Основи підприємництва: навч. посіб. / Г. М. Захарчин. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Ліра-К, 2013. – 407 с.
7. Захарчин Г. М. Основи підприємництва: культура, технологія, відповідальність: навчальний посібник з грифом МОН / Г. М. Захарчин, О. В. Юринець. – К.: Знання, 2011. – 254 с.
8. Іванюта С.М., Іванюта В.Ф. Підприємництво і бізнес-культура: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 288 с.
9. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. / Р. Л. Лупак, Т. Г. Васильців. – Львів : Видавництво ЛКА, 2016. – 484 с.
10. Основи підприємництва : навчальний посібник / О. І. Ємець. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2012. – 147 с.
11. Підприємницька освіта як ключ до успіху: Серія дидактичних матеріалів по підприємницькій освіті у вищих навчальних закладах освіти України // О. В. Ткач, Г.В. Михайлів, М. Д. Романюк, С. М. Мацола, М. М. Мацола [Текст] .- Івано-Франківськ: Плай., 2016. – 480 с.
12. Сім кроків до успішного бізнесу. : посіб.-довід. / Г. В. Васильченко, С. М. Васильченко, Л. С. Вербовська [та ін.]. - Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2005. - 250 с.
13. Створення власного бізнесу : практикум [Електронний ресурс] / [А. М. Колот, Г. О. Швиданенко, В. М. Петюх та ін.] ; за заг. ред. А. М. Колота, Г. О. Швиданенко. — К: КНЕУ, 2016. — 328 с.
14. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність [Текст] : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. – 572 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sites.znu.edu.ua/science-earth/assets/documents/principles/Pidruchnyk-Pidpryyemnytstvo-torhivlya-birzhova-diyalnist.pdf>
15. Тягунова Н. М. Підприємництво і бізнес-культура. Кредитно-модульний курс : навч. посіб. / Н. М. Тягунова, О.А. Спориш. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 118 с.
16. Ярошевич Н. Б. Підприємництво і менеджмент навч. посіб. / Н. Б. Ярошевич. – К.: Ліра-К, 2014. – 408 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://rada.gov.ua/>.
2. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua.
4. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі <http://www.me.gov.ua/>.

Викладач

Мацола М.М.